

Imatran kaupungin osallisuusmalli

v. 2024

Sisällys

1.	Imatran osallisuusmalli	3
2.	Osallistumisoikeus perustuu lakiin	3
3.	Osallistumisen ja vaikuttamisen muodot	4
3.1.	Edustuksellinen osallisuus	4
3.1.1.	Kaupunginvaltuusto	5
3.1.2.	Kaupunginhallitus	5
3.1.3.	Lautakunnat	5
3.1.4.	Nuorisovaltuusto	5
3.1.5.	Vanhusneuvosto	5
3.1.6.	Vammaisneuvosto	6
3.2.	Suora osallisuus	6
3.2.1.	Verkossa osallistuminen	6
3.2.2.	Kuntalaisaloite	6
3.2.3.	Kuntalais- ja asiakaspalaute	6
3.2.4.	Kyselyt ja tutkimus	7
3.2.5.	Oikaisuvaatimus tai kantelu	7
3.2.6.	Asiakas- ja kuntalaisfoorumit	7
3.2.7.	Alueelliset keskustelutilaisuudet	7
3.3.	Toimintaosallisuus	7
3.3.1.	Osallisuus varhaiskasvatuksessa	7
3.3.2.	Lasten parlamentti	8
3.3.3.	Oppilaskuntatoiminta	8
3.3.4.	Nuorten ja aikuisten tapaamiset	8
3.3.5.	Vanhempaintoimikunnat	8
3.3.6.	Järjestöt ja työryhmät	8
3.3.7.	Osallistuminen kaupungin toiminnan suunnitteluun	8
3.3.8.	Vuokrattavat tilat	8
3.3.9.	Avustukset	9
3.3.10.	Osallistava budjetointi	9
3.3.11.	Osallistu ja vaikuta – palkinto	9
3.4.	Tieto-osallisuus	9
3.4.1.	Verkkoviestintä	10
3.4.2.	Suljetut viestintäkanavat	10
3.4.3.	Kaupungin asiakaspalvelu	10

3.4.5. Paikallislehti	10
3.4.6. Esityslistat ja pöytäkirjat	10
3.4.7. Viranhaltijapäätökset verkossa	10
3.4.8. Karttapalvelu	10
3.4.9. Tapahtumat	10
4. Aluetyö.....	11
5. Osallisuustyön organisointi Imatralla	11

1. Imatran osallisuusmalli

Imatran kaupungin kaupunki edistää asukkaiden hyvinvointia tukemalla omatoimisuutta ja kuntalaisen mahdollisuuksia osallistua kuntaorganisaation toiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon.

Osallisuusmalli tarkoittaa, kuinka kuntalaisen osallistumisoikeudesta säättäviä pykäläitä Imatralla sovelletaan. Osallistu ja vaikuta -ohjelma puolestaan kuvaa konkreettisia osallisuutta edistäviä toimenpiteitä valtuustokausittain.

Malli on tarkoitettu tueksi päättäjille, valmisteleville viranhaltijoille, kaupungin henkilöstölle ja kuntalaisille. Tavoitteena on kehittää toimijoiden välistä vuorovaikutusta ja antaa välineitä yhteistyöhön.

Osallisuuden onnistuminen edellyttää halua toimia sekä kuntalaisilta että konsernilta. Tämä tarkoittaa kunnan osalta avointa valmistelua ja päätöksentekoa, riittävää ja ajantasaista tiedottamista ja kuntalaisten kuulemista tavoilla, joihin kuntalaisen on mahdollisimman helppo vastata.

Osallisuusmalli Imatralla on osa kaupunkimuotoilullista lähestymistapaa. Siinä uskotaan, että paras kaupunki syntyy asukas- ja ihmislähtöisesti ja kehittämisessä painotetaan asiakaskokemusta ja sen rakentamista.

2. Osallistumisoikeus perustuu lakiin

Perustuslain 14§:llä säädetään, että ”julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon.”

Kuntalaisissa osallisuudelle on varattu laaja osuus. Lain viidennellä luvulla säädetään kuntalaisten osallistumisoikeudesta kymmenen pykälän verran.

20 § Äänioikeus kuntavaaleissa

21 § Äänestys-oikeus kunnallisessa kansanäänestyksessä

22 § Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:

- 1) järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja;
- 2) selvittämällä asukkaiden ja kunnassa säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa;
- 3) valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin;
- 4) järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun;
- 5) suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;
- 6) tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

23 § Aloiteoikeus

24 § Kunnallinen kansanäänestys

25 § Kansanäänestysaloite

26 § Nuorisovaltuusto

27 § Vanhusneuvosto

28 § Vammaisneuvosto

29 § Viestintä

3. Osallistumisen ja vaikuttamisen muodot

EDUSTUKSELLINEN	SUORA OSALLISUUS	TOIMINTA-OSALLISUUS	TIETO-OSALLISUUS
Valtuusto Hallitus Lautakunnat Neuvostot	Alueelliset keskustelutilaisuudet, infot Kyselyt, tutkimukset ja lausunnot Suora palaute Foorumit eri asukas- ja asiakasryhmille Kuntalaisaloite Oikaisuvaatimus	Lasten parlamentti Oppilaskuntien hallitukset Strikemeetit Vanhempaintoimikunnat Järjestöillat Osallistuminen kaupungin toiminnan suunnitteluun Yhteistyöverkostot ja hankkeet Vuokrattavat tilat Osallistu ja vaikuta – palkinto Avustukset	Verkkopalvelut Sosiaalinen media Asukasliitteet Paikallinen media Tapahtumat Esityslistat ja pöytäkirjat Päätökset

3.1. Edustuksellinen osallisuus

Edustuksellisessa demokratiassa vaaleilla valitut henkilöt edustavat äänestäjiään päättävissä elimissä. Kuntalainen voi ottaa suoraan yhteyttä kaikkien tässä mainittujen toimielinten jäseniin.

3.1.1. Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto on kaupungin korkein päättävä elin, jonka jäsenet valitaan vaaleilla nelivuotiskausille. Kaupunginvaltuusto ratkaisee kaupungin kannalta merkityksellisimmät asiat. Se päättää veroprosentista, talousarviosta ja kaupunginhallinnon järjestämisestä. Kaupunginvaltuusto hyväksyy lisäksi yleiskaavat ja merkittävät asemakaavat, tulevien vuosien taloussuunnitelman ja kaupungin strategiset linjaukset. Edelleen valtuusto valitsee kaupunginhallituksen ja lautakuntien jäsenet sekä kaupunginjohtajan.

Valtuuston kokoukset ovat yleisölle avoimia. Valtuuston kokoukset videoidaan suorana ja niiden tallenteet ovat verkossa nähtävillä kokouksen jälkeen. Täysi-ikäiset kuntalaiset voivat äänestää kunnallisvaaleissa ja asettua itse ehdolle vaaleihin ja tulla valituksi kunnan luottamustehtäviin.

Lisää kaupunginvaltuustosta ja vaaleista: imatra.fi/kaupunginvaltuusto, imatra.fi/vaalit

3.1.2. Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin hallintoa ja toimintoja, asettaa tulostavoitteet eri toiminnoille, päättää voimavarojen jaosta valtuuston tekemien periaatelinjausten pohjalta ja seuraa tuloksien saavuttamista. Kaupunginhallitus valmistelee kaupunginvaltuuston käsittelyyn menevät asiat ja panee toimeen valtuuston päätökset. Se valvoo kaupungin etua ja tekee kaupungin nimissä sopimukset ja oikeustoimet. Kaupunginhallitus nimeää myös kaupungin edustajia eri hallintoelimiin ja valitsee johtavia virkamiehiä sekä johtaa kaupungin elinkeinopoliittisia toimenpiteitä.

imatra.fi/kaupunginhallitus

3.1.3. Lautakunnat

Imatran hyvinvointi- ja kaupunkikehittämislautakunnissa käsitellään suurin osa Imatran kaupungissa päätettävistä asioista. Imatra toimii vastuu kuntana myös Etelä-Karjalan jätelautakunnalle ja Imatran seudun ympäristölautakunnalle. Tarkastuslautakunta valvoo kaupungin toiminnan lain- ja tavoitteidenmukaisuutta.

Lautakunnilla voi olla jaostoja. Lautakuntien kokoukset eivät ole kuntalaisille avoimia, mutta esityslistat ja pöytäkirjat ovat kaikkien luettavissa. Imatran kaupunki tiedottaa lautakuntien toiminnasta aktiivisesti siten, että jokaisen kokouksen jälkeen asetetaan kokoustiedote kaupungin verkkopalveluun. Merkittävimmistä asioista tehdään erilliset tiedotteet.

imatra.fi/lautakunnat

3.1.4. Nuorisovaltuusto

Imatran nuorisovaltuusto on imatralaisten nuorten keskuudesta vaaleilla valittava lakisääteinen vaikuttamistoimielin. Nuorisovaltuuston tehtävänä on edustaa imatralaisia nuoria pitämällä yllä keskustelua nuorten asioista, järjestämällä tilaisuuksia ja tapahtumia ja antamalla lausuntoja nuoria koskevista asioista ja mahdollisuuksien mukaan edistää nuorten viihtyvyyttä Imatralla. Nuorisovaltuuston yhdellä jäsenellä on läsnäolo- ja puheoikeus kaupunkikehitys- ja hyvinvointilautakunnissa ja kaupunginvaltuustossa. imatra.fi/nuorisovaltuusto

3.1.5 Vanhusneuvosto

Vanhusneuvosto on kaupunginhallituksen valtuustokaudeksi nimeämä lakisääteinen vaikuttamistoimielin, jonka jäsenet valitaan järjestöistä. Vanhusneuvoston tehtävänä on edistää ikääntyneiden tasavertaisia osallistumismahdollisuuksia arvostettuina yhteisön jäseninä ja saada ikääntyneiden oma asiantuntemus esille kunnallishallinnollisessa suunnittelussa ja päätöksenteossa. Vanhusneuvosto voi tehdä esityksiä ja aloitteita sekä antaa lausuntoja ikääntyneitä henkilöitä ja heidän arkeaan koskevista asioista. Jäsenet ovat Imatran

vanhusjärjestöjen jäseniä sekä luottamushenkilöitä kaupunginhallituksesta, hyvinvointilautakunnasta ja kaupunkikehityslautakunnasta. [imatra.fi/vanhusneuvosto](https://www.imatra.fi/vanhusneuvosto)

3.1.6. Vammaisneuvosto

Vammaisneuvosto on kaupunginhallituksen valtuustokaudeksi nimeämä lakisääteinen vaikuttamistoimielin. Vammaisneuvoston tehtävänä on edistää ja seurata kunnallishallinnon eri aloilla tapahtuvaa toimintaa vammaisten henkilöiden kannalta. Vammaisneuvosto voi tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja asioista, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden elämisessä ja suoriutumisessa. Vammaisneuvostossa on kaupunginhallituksen, hyvinvointilautakunnan, kaupunkikehityslautakunnan sekä ja vammaisjärjestöjen edustajia Imatralta ja Ruokolahdelta. [imatra.fi/vammaisneuvosto](https://www.imatra.fi/vammaisneuvosto)

3.2. Suora osallisuus

3.2.1. Verkossa osallistuminen

Valtakunnalliset sähköiset osallistumispalvelut löytyvät valtakunnallisesta osoitteesta www.demokratia.fi. Demokratia.fi on oikeusministeriön ylläpitämä ja tuottama verkkopalvelu. Sen alla on seuraavat osallistumista helpottavat palvelut: kansalaisaloite.fi, kuntalaisaloite.fi, lausuntopalvelu.fi, nuortenideat.fi, otakantaa.fi, vaalit.fi, yhdenvertaisuus.fi.

Imatran kaupungilla on käytössä otakantaa.fi-palvelu, johon kaupunki voi laittaa keskusteltavaksi ja kansalaispalautteen keräämistä varten haluamiaan asioita.

Kaupungille olennainen palvelu on myös aloitteita keräävä kuntalaisaloite.fi, jossa voi jättää kuntalaisaloitetta, käydä niitä kannattamassa tai mobilisoida aloitteen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

Vaalien aikaan käytetty palvelu on vaalit.fi, johon kaupunki syöttää tiedot vaaleista.

Imatran kaupunki panostaa vuorovaikutukseen sosiaalisessa mediassa. Vilkkain kommunikointi kuntalaisten kanssa käy Facebook-sivuilla, joita on useita eri palveluilla. Myös kaupungin Whatsapp-kanava, Instagram-, LinkedIn -tilit ovat jatkuvasti aktiivisina. Valtuuston suora lähetykset ja muiden tilaisuuksien striimit välitetään kaupungin verkkosivuilla. Youtube-kanava on pääosin varattu markkinointiin.

3.2.2. Kuntalaisaloite

Kuntalaki takaa kuntalaisille oikeuden tehdä kunnalle aloite sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle ilmoitetaan aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. [Kuntalaisaloite.fi](https://kuntalaisaloite.fi)-verkkopalvelussa voit tehdä palvelussa mukana oleville kunnille kuntalaisaloitteita sekä kannattaa ja seurata muiden tekemiä aloitteita. [Kuntalaisaloite.fi](https://kuntalaisaloite.fi) on oikeusministeriön tarjoama palvelu ja sen käyttö on turvallista ja maksutonta. Kaksi prosenttia kunnan äänioikeutetuista asukkaista voi tehdä kunnanvaltuuston toimivaltaan kuuluvassa asiassa aloitteen, jonka valtuusto käsittelee. Lisäksi neljä prosenttia kunnan äänioikeutetuista asukkaista voi tehdä kunnalle aloitteen kunnallisen kansanäänestyksen järjestämisestä. Lisätietoja: www.kuntalaisaloite.fi

3.2.3. Kuntalais- ja asiakaspalaute

Palautetta voi jättää missä tahansa kuntaa koskevassa asiassa sähköisesti kaupungin verkkosivuilla tai ottamalla yhteyttä kaupungintalon asiakaspalveluun. Sähköiset palautteet käsitellään noin viikon kuluessa. Lisäksi palautetta palveluista voi antaa ottamalla yhteyttä suoraan yksiköihin tai paikan päällä. Palautepalvelun osoite on: kartta.imatra.fi/palaute

Asiakaspalvelu auttaa kuntalaisia kaupungin sähköisten palvelujen käytössä.
www.imatra.fi/asiakaspalvelu

3.2.4. Kyselyt ja tutkimus

Kaupunki toteuttaa jokaisella palvelualueellaan suunnitellusti ja tarpeen mukaan erilaisia kyselyitä, joihin kuntalainen voi vastata verkossa tai paperilomakkein nimetyissä toimipisteissä. Kyselyistä tiedotetaan vähintään kaupungin verkkosivuilla ja tarkoituksen mukaan myös muissa tiedotusvälineissä. Kaupunki tekee yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa ja opiskelijat toteuttavat kyselytoimintaa ohjatusti esimerkiksi opinnäytetöinään tai harjoittelunaan. Kyselyt liittyvät aina kaupungin valmisteltaviin päätösten valmisteluun (vaikutusten arviointi) tai toiminnan suunnitteluun. Päätöksen valmistelija arvioi osallistamisen tarpeen ja tavan päätöksen luonteen mukaisesti. Periaatteena on, mitä merkittävämpi päätös, sen tärkeämpää on valmisteluun osallistaminen.

3.2.5. Oikaisuvaatimus tai kantelu

Kaupunginhallituksen, lautakunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus tehdään edellä tarkoitettun toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kaupunginvaltuuston päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta kunnallisvalituksella. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Lisätietoa oikaisuvaatimuksesta ja kuntalaisen oikeudesta tehdä kunnallisvalitus, hallintovalitus tai -kantelu: www.suomi.fi

3.2.6. Asiakas- ja kuntalaisfoorumit

Kaupunki järjestää tarpeen mukaan eri ryhmille asiakas- ja kuntalaisfoorumeita, joissa kuntalaiset saavat kertoa mielipiteitään tilaisuuden aiheesta ja tehdä omia ehdotuksia kyseiseen asiaan. Tilaisuuksissa kerätään kokemustietoa, joka viedään suunnittelu- ja päätöksentekotyöstä vastaaville henkilöille.

3.2.7. Alueelliset keskustelutilaisuudet

Kaupunki ja eri toimijat järjestävät yhdessä alueellisia keskustelutilaisuuksia kuntalaisille. Yhteistyötä näiden tilaisuuksien järjestämiseksi kehitetään asukasyhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa. Tilaisuuksissa toimintaa esittelevät eri tahot. Lisäksi kuntalaiset voivat esittää kysymyksiä ja antaa kehittämissideoita. Alueellisista keskustelutilaisuuksista tiedotetaan kaupungin verkkosivuilla ja paikallislehdissä sekä yhteistyökumppaneiden välityksellä.

Asukkaiden järjestäytyminen yhdistyksiin tai muilla tavoin vaihtelee eri puolilla kaupunkia. Siksi Imatran kaupungin yhteistyökumppaneina voivat olla monenlaiset kaupunginosatoimijat kuten kauppiasyhdistykset, urheiluseurat tai yksityiset henkilöt.

3.3. Toimintaosallisuus

3.3.1. Osallisuus varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osallisuuden pedagogiikassa ja toimintakulttuurissa korostetaan lapsen ja henkilöstön välistä vuorovaikutusta, sekä lapsen mahdollisuutta vaikuttaa toimintaan ja oppimisympäristöön.

Osallisuus nousee esiin Imatran kaupungin varhaiskasvatus- sekä esiopetussuunnitelman arvoperustassa ja oppimiskäsityksessä. Laaja-alaisessa osaamisessa painotetaan itsestä huolehtimisen ja arjen taitoja sekä osallistumista ja vaikuttamista. Lapsella on oikeus tulla kuulluksi ja vaikuttaa itseään koskeviin asioihin sekä tulla ymmärretyksi ja hyväksytyksi omana itsenään.

3.3.2. Lasten parlamentti

Imatran Lasten parlamentti on 1.-6.-luokkalaisten imatralaislasten osallistumis- ja vaikuttamiskanava.

Jokainen koulukeskus ja Itä-Suomen koulun oppilaat ovat edustettuina. Mukaan pääsevät koulukeskusten valitsevat oppilaat, jotka haluavat olla toiminnassa mukana.

Lasten parlamentin toiminnan tarkoitus on luoda lapsille aito mahdollisuus vaikuttaa itseään koskevaan päätöksentekoon, sekä nostaa lasten ääni paremmin kuuluviin.

Kokoukset ovat vapaamuotoisia, yhden tunnin kerrallaan kestäviä. Kokouksissa on asialista ja niistä laaditaan muistio, joka julkaistaan kaupungin verkkosivuilla.

Kokoukset järjestetään lasten vapaa-ajalla. Parlamentti pohtii kehitysehdotuksia heitä koskettaviin asioihin Imatralla ja antaa lausuntoja kehitettävistä asioista.

imatra.fi/lastenparlamentti

3.3.3. Oppilaskuntatoiminta

Oppilaskunnan hallituksen edustajat voidaan valita kysymällä halukkaita oppilaita tähän toimintaan. Usein edustajat valitaan jokaiselta luokalta oppilaiden äänestyksellä. Lisäksi edustajat voidaan valita haastattelun kautta. Tällöin mukaan haluavat ehdokkaat haastattelee raati, jossa mukana on kaksi oppilasedustajaa, oppilaskunnan ohjaava opettaja ja rehtori. Tälläkin pyritään siihen, että joka luokalta oppilaskunnassa olisi vähintään yksi luokan edustaja. Näin oppilaiden ääni kuuluu demokraattisesti koulun toiminnassa. Oppilaskunnan toimintaa esitellään kouluissa syksyisin.

3.3.4. Nuorten ja aikuisten tapaamiset

Kouluilla järjestettävissä nuorten ja päättäjien tapaamisissa keskustellaan vapaamuotoisesti ruokailun yhteydessä. Julkisilla paikoilla järjestettäviin nuorten ja aikuisten kohtaamiseksi järjestettävissä Pop Up -tapaamisissa tavoitellaan laajempia nuoriso- ja aikuisryhmiä.

3.3.5. Vanhempaintoimikunnat

Kouluilla toimivat vanhempaintoimikunnat yhtenä toimintamuotona koulujen ja kotien välisessä yhteistyössä.

3.3.6. Järjestöt ja työryhmät

Usein imatralaiset toimivat kaupungin kanssa yhteistyössä järjestöjen kautta. Yhdistyksillä on keskeinen rooli tapahtumien, liikunnan ja kulttuurin toimijoina ja osallisuuden tuottajina.

Eri alojen toimijoille järjestetään säännöllisiä tapaamisia kuten järjestöiltoja, kulttuurikahviloita, joissa käsitellään ajankohtaisina teemoja yhteistyötä kaupungin kanssa.

3.3.7. Osallistuminen kaupungin toiminnan suunnitteluun

Kuntalaiset voivat antaa lausuntoja kaupungin kaavaehdotuksista ja tarkastella meneillään olevia hakemus- ja muutosasioita kaupungin verkkosivuilla kuulutuksissa ja kaupungintalolla. Lisätietoja: www.imatra.fi/kuulutukset

3.3.8. Vuokrattavat tilat

Kaupungilta on mahdollisuus vuokrata erilaisia tiloja muun muassa kaupungintalolta ja Kulttuuritalo Virrasta. Asevelitaloa voi vuokrata järjestöjen toimintaa varten.

Imatran kaupunki avustaa kaikkia imatralaisia järjestöjä muun muassa vuokraamalla järjestöille tiloja käytössään olevista kiinteistöistä alle todellisten käyttökustannusten arvon ja tietyin ehdoin myös maksutta.

3.3.9 Avustukset

Kaupunki myöntää vuosittain kulttuuri-, liikunta- nuoriso- ja hyvinvointitoimintaan **toiminta-avustuksia**, joiden hakuaika on keväällä.

Kulttuuri-, nuoriso- ja hyvinvointitoimintaan tarkoitettuja **kohdeavustuksia** voi hakea ympäri vuoden.

Lisäksi imatralaisille hyvinvointijärjestöille, työryhmille ja yksityishenkilöille voidaan myöntää avustusta paikallisten **kuntalaisille maksuttomien hyvinvointitapahtumien** järjestämiseen.

Tapahtumiin, joilla on kansallinen tai kansainvälinen laajuus, myöntää avustukset kaupunginhallitus tai avustamisesta vastuussa oleva kaupunkiyhtiö. Tällaiset tapahtumat tulee tuoda mukaan Imatran kaupungin talousarviokäsittelyyn tapahtumaa edeltävän vuoden syyskuun loppuun mennessä.

Rakennusvalvonta myöntää vuosittain kehittämisrahaa asuinalueiden kehittämishankkeisiin.

Järjestötoimijoille ja yksityishenkilöille myönnettävien avustusten yhteissumma nuosee vuosittain satoihin tuhansiin euroihin.

3.3.10 Osallistava budjetointi

Osallistavaa budjetointia voi toteuttaa monella tavalla, osoittamalla alueellisia budjetteja, joiden käytöstä asukkaat päättävät, kilpailuttamalla ideoita koko kaupungin tasolla, tai käänteisesti keräämällä ideoita säästökohteista. Tärkeää on myös osallistavan budjetoinnin ympärillä käytävä julkinen keskustelu.

3.3.11 Osallistu ja vaikuta – palkinto

Osallistu ja vaikuta - palkinnolla palkitaan vuosittain toimelias, aikaansaava, asukkaiden hyvinvointia ja elinvoimaa parantanut henkilö, asukas yhdistys tai vastaava yhteisö.

Palkinnon tarkoitus on kannustaa asukkaita osallistumaan kaupungin, lähiympäristön ja palvelujen kehittämiseen. Palkinto korostaa osallistumisen merkitystä. Palkitsemisen avulla halutaan myös vahvistaa yhteisöllisyyttä, lisätä osallisuuden tunnetta, nostaa esille ja kiittää aktiivisia toimijoita sekä tehdä osallistu ja vaikuta – toimintaa tunnetuksi asukkaiden keskuudessa.

3.4. Tieto-osallisuus

Kaupunki on toiminnassaan avoin ja toimii vuorovaikutuksessa kaupunkilaisten kanssa.

Oikea-aikaisella, saavutettavalla ja selkeäkielisellä viestinnällä on tärkeä rooli päätöksenteon ja toiminnan avoimuuden takaajana.

Kaupunki on aktiivinen viestijä paitsi tiedottajana, myös kaupunkilaisten kuuntelijana ja oppijana vuorovaikutuksen kautta.

3.4.1. Verkkoviestintä

Keskeinen kaupungin viestintäkanava on verkkopalvelu, joka toimii myös julkisten kuulutusten ilmoitustauluna. Käytössä on useita sosiaalisen median kanavia verkkopalvelun lisäksi. Lisää viestinnän periaatteista: imatra.fi/viestinta

3.4.2. Suljetut viestintäkanavat

Suuri osa kaupungin viestinnästä hoidetaan kaupungin ja sen asiakkaiden välisiä ei-julkisia tiedotuskanavia pitkin. Näistä merkittävin on varhaiskasvatuksen ja opetuspalveluiden käytössä oleva Wilma-sovellus.

3.4.3. Kaupungin asiakaspalvelu

Kaikille ja kaikissa tilanteissa tiedon löytäminen ei onnistu verkosta tai muista julkaisuista. Kaupungin asiakaspalvelu palvelee myös tiedotuskanavana. Myös asioista viranhaltijat ja työntekijät kertovat mielellään kaupungin toiminnasta ja palveluista.

3.4.5. Paikallislehti

Imatran kaupunki julkaisee kunnallisia ilmoituksia paikallislehdessä. Siellä julkaistaan myös säännöllisesti kaupungin asukasliitettä.

3.4.6. Esityslistat ja pöytäkirjat

Kaupungin esityslistat ja pöytäkirjat ovat vapaasti luettavissa verkossa: <https://kuntamfiles.saita.fi/kokoukset/imatra>

3.4.7. Viranhaltijapäätökset verkossa

Viranhaltijapäätökset ovat nähtävillä [kaupungin verkkopalvelussa](#).

3.4.8. Karttapalvelu

Kaupungin karttapalvelu mahdollistaa palautteen liittämisen paikkaan ja kuvien liittämisen palautteeseen. Karttapalvelu on osoitteessa: kartta.imatra.fi/palaute

3.4.9. Tapahtumat

Kaupunki viestii ajankohtaisista asioista infopisteillä eri tapahtumien yhteydessä, kuten Imatra-päivänä. Infopisteitä järjestetään tarpeen mukaan ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

4. Aluetyö

Aluetyössä asukkaat asettavat tavoitteita oman alueensa kehittämiseksi yhteistyössä kaupungin kanssa. Se sitouttaa asukkaita yhdessä asetettujen tavoitteiden mukaiseen kehittämiseen. Samalla asukkaiden toiveet ja tavoitteet jalostetaan yhdessä pitkäjänteiseksi suunnitteluksi.

Aluetyössä sovelletaan kaupunkimuotoilun asukaslähtöisiä kehittämisen keinoja. Keskeisenä välineenä käytetään kyläsuunnitelmia, joiden laatimiseen kyliä kannustetaan.

Muuten aluetyössä käytetään kappaleessa kolme lueteltuja osallisuuden edistämisen keinoja.

5. Osallisuustyön organisointi Imatralla

Ensisijaisesti osallisuustyö on kaupungin asiakaslähtöinen toimintatapa ja osa kaupunkiorganisaation ja asukkaiden vuorovaikutusta. Se on jokaisen kaupungin työntekijän työtä ja asukkaiden elämää.

Osallisuustyötä tukee Imatran osallisuusmalli. Valtuustokausittain laadittava [Osallistu ja vaikuta -ohjelma](#) kertoo, millaisiin osallisuustoimiin kaupunki keskittyy kunkin valtuustokauden aikana. Sekä mallin että ohjelman toteuttamisessa otetaan huomioon Imatran muut [strategiat ja ohjeet](#), kuten [hyvinvointisuunnitelma](#), [yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma](#) ja [hallintosääntö](#). Kaikkien näiden päivittämisessä huolehditaan, että ohjelmat tukevat toisiaan eivätkä ole ristiriidassa keskenään.

Osallisuustyötä Imatralla ohjaa kaupunginvaltuuston nimittämä [osallistu ja vaikuta -työryhmä](#), joka koostuu neljästä luottamushenkilöstä ja kahdesta työntekijästä.

Työryhmä laatii valtuustokausittain toteutettavan osallistu ja vaikuta -ohjelman, jonka toteutumista se valvoo. Osallistu ja vaikuta -työryhmä seuraa osallisuusohjelman toteutumista antaa suosituksia sen toteuttamiseksi ja päivittää toteumaan kaupungin verkkopalveluun. imatra.fi/osvatoteuma

Osallistu ja vaikuta -työryhmän sihteerinä ja valmistelijana toimii osallisuuskoordinaattori.

Kaupunkikonsernin hyvinvointi- ja terveystyöryhmän jäsenet toimivat osallisuusvastaavina ja muodostavat osallisuustiimin. Tiimin tehtävänä on tukea osallisuuden toteutumista Imatran kaupungin toiminnassa.